

Slutrapport

Projektrubrik: Mer förädlade björk!

Huvudsökande: Mateusz Liziniewicz

Projektets löptid: 2021-01-01 – 2023-08-31

Populärvetenskaplig sammanfattning

Björk är ett dominerande lövträdslag i södra Sverige. Dess betydelse har ökat under senaste decenniet tack vare större hänsyn till andra ekosystemtjänster än virkesproduktion. Björken från naturliga föröngningar blir sällan högkvalitetsvirke. Plantering av förädlad björk som kan producera virke med hög kvalitet är fortfarande ovanligt.

Försiktiga skattningar av genetiska vinster från björkförädlingsprogrammet visar att den producerar ca 12–18 procent mer virke än oförädlade plantor. Samtidigt ökar rakhet och grenegenskaper markant. Däremot finns det inga försök där man kan jämföra olika björk sorter som används av skogsbruket och jämföra produktion med gran.

Under 2023 kommer etablerade vi ett försök med förädlad björk. Försöket ska ingå i en serie av fem försök som ska planteras i olika lokaler södra Sverige. Försöket ska användas för att presentera resultaten av björkförädling i förhållande till oförädlad material och förädlad gran för skogsindustrin och skogsägare. Dessutom en tidigt gödsling effekt ska studeras. Gödsling med tabletter kan användas förbättra tidigt tillväxt av björkplantor och därför förkorta tiden där plantorna utsätts för hög risk av betesskador.

Plantering av förädlad björk i större omfattning leder på sikt till ökade volymer av björkvirke i Sverige. Detta bör leda till en utveckling av skogsindustrin vilken kan tillverka fler avancerade träprodukter.

Resultat

Projektet har ett långsiktigt mål och ska inte leverera några direkta resultat.

Målbeskrivning

Målet för året 2023 var att:

Del 3 – under våren 2023 skall försök planteras och försöksytor ska etableras. Projektet ska dokumenteras..

I våren 2023 planterades ett försök i Stjenarp i Halland. Försöket ligger på tidigare jordbruksmark. Försöket består av 16 försöksytor med olika björk sorter och gran från fröplantage Södergärde.

Detaljer kring försök är bifogade i etableringsrapporten.

Projektets mål har uppnåtts.

Kommunikation och nyttiggörande av resultat

Mateusz Liziniewicz marknadsförde projektet vid flera tillfälle i anknytning till skogsexkursioner, möte med intressenter och externa partners. Försöket är ett i serien av 5 försök som planterades i våren 2023 och kommer att användas för framtida forskningsprojekt.

Bilaga till slutrapport

Bilaga 1 [Etableringsrapport_S21F2331523_Stjenarp.pdf](#)